

355.21:312.6:616.314.07

PŘIPOMÍNKY KE STAVU CHRUPU U BRANCŮ

Kapitán MUDr. Vladimír HORSKÝ

V krátkém sdělení chci upozornit na závažný problém, se kterým se setkávají lékaři útvarů u branců, kteří nastupují vojenskou základní službu. Je pozoruhodné, jak málo dbají mladí lidé o chrup. Mladí muži, kteří přicházejí k útvaru, aby vykonali vojenskou základní službu, tj. ve věku 19 až 22 let, mají chrup ve velmi špatném stavu. Vzhledem k tomu, že jde o mladé lidi, a protože není možno ošetřit chrup v takovém množství během vojenské služby, chci upozornit na tento problém, aby mohla být provedena náprava.

Při lékařské prohlídce nováčků v roce 1960 byl prohlédnut chrup 480 vojákům, kteří nastoupili během dvou dnů, a bylo zjištěno, že ze 480 prohlédnutých má chrup ošetřeno 47,1 %. Zbytek 52,9 %, což představuje v našem sdělení 254 vojáků, potřebuje ošetření. U 254 je potřeba provést 917 nutných extrakcí, 369 plomb a 87 protetických prací, které jsou vskutku nutné. Pro dokreslení stavu uvádím, že již v době před nástupem služby u všech těchto nováčků bylo provedeno 582 extrakcí. Abych dokumentoval to, že u některých vojáků je skutečně stav chrupu při nástupu služby nevyhovující, uvádím tři případy:

Voj. zákl. sl. C. D., nar. 13. 7. 1940, rok nástupu voj. služby 1960:

8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8

Voj. zákl. sl. K. A., nar. 13. 3. 1937, rok nástupu voj. služby 1960:

8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8

Voj. zákl. služby A. J., nar. 27. 6. 1939, rok nástupu voj. služby 1960:

8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8

(○ = zub extrahovaný nebo určený k extrakci,
+ = kaz.)

Stav chrupu proto dělá hlavnímu lékaři mnoho starostí, daleko obtížnější je však situace u technických jednotek. Tyto jsou umístěny mnohdy i v menších obcích, vzdáleny desítky kilometrů od zubního střediska OÚNZ. Vysoká absence způsobená návštěvou zubního lékaře, obtížnost dopravy a někdy neznalost minister-ské dohody ze strany OÚNZ o péči o chrup ztě-žují práci. Zubní pojízdná ambulance, která se k jednotce dostane 2krát do roka na 14 až 21 dnů, nemůže dostatečně ošetřit ani ty nejnut-nější případy. Dále je třeba uvážit stav chrupu vojáků II. ročníku, který je také v neutěšeném stavu.

Domnívám se, že péče o chrup u školní mlá-deže je správně podchycena. Unikají však hlav-ně mladí lidé od 15 do 19 let, kdy jsou zaměst-nání v závodech a nenavštíví vlastní vinou zubního lékaře i několik let. Dorostoví lékaři za-

tím nejsou na tento problém dostatečně zamě-řeni. Zde musí převzít hlavní úkol osvěta, aby přesvědčila mladé lidi o nutnosti péče o chrup. Tím nastane zlepšení u těch ročníků, které na-stupují k výkonu voj. služby. Dále bude třeba, aby byla věnována větší péče brancům v době od zápisu do nástupu služby tak, aby nováčci přicházeli k útvaru s ošetřeným chrupem. Zde musí vyvinout místní vojenské správy daleko více úsilí a důslednosti ve spolupráci s přísluš-nými OÚNZ. To budou hlavní cesty, jak odstra-nit tak velké závady v péči o chrup u branců.

Závěr: V krátkém sdělení jsem ukázal na stav chrupu u branců, kteří nastoupili v roce 1960 voj. službu k technickým jednotkám, na možné cesty nápravy v péči o chrup u mužů před ná-stupem voj. služby a na závažnost tohoto pro-blému u mladých lidí.